

AUTORS

GUILLERMO LUSA MONFORTE (San Sebastián, 1941) és doctor enginyer industrial i professor (ara jubilat) de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC). Ha estat el promotor, organitzador i responsable de la posada en marxa dels ensenyaments d'Història de la Ciència i de la Tècnica a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona (ETSEIB) i a d'altres centres de la UPC. Com a Director de la Biblioteca de l'ETSEIB, va impulsar la catalogació del seu fons històric i va crear-hi un fons monogràfic especialitzat en Història de la Ciència i de la Tècnica. És membre fundador de la Sociedad Española de Historia de las Ciencias (1978) i de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (1991). És autor de diverses publicacions d'història de la matemàtica, sobre la matemàtica a l'enginyeria i sobre l'educació tècnica als segles XIX i XX. Ha estat organitzador de diversos congressos nacionals i internacionals en aquest camp. És autor i editor de la col·lecció Documentos de la Escuela de Ingenieros Industriales de Barcelona, de la qual han sortit 18 números, dedicada a analitzar i donar a conèixer els documents més rellevants de la història d'aquest centre. Fins la seva jubilació Lusa va ser el coordinador del Grup de Recerca d'Història de la Ciència i de la Tècnica de la UPC, i director de la revista *Quaderns d'Història de l'Enginyeria*.

* * *

EBERHARD KNOBLOCH (Görlitz, Germany, 1943) obtained his Ph.D. in 1972 in history of science and technology. He is a full professor of history of science and technology at the Berlin University of Technology and Academy professor at the Berlin Academy of Sciences. As such, he is the director of the Alexander-von-Humboldt Research Centre and responsible for the fourth (politics) and eighth (natural sciences, medicine, technology) series of the Academy edition of Leibniz's *Complete Writings* and Letters. From 1976 to 2008 he was responsible for the seventh (mathematics) series. He is the author of about 250 publications regarding the history of mathematical sciences and Renaissance technology. Further information may be found at <http://www.tu-berlin.de/fak1/>, <http://www.sciencedirect.com/science> and <http://www.bbaw.de/bbaw/Forschung/>

* * *

GIOVANNI FERRARO (Napoli, 1957) works at the University of Molise, Italy. His primary area of research is the history of mathematics in the Eighteenth

and Nineteenth centuries. He has recently published papers in various journals, including *Historia Mathematica*, *Archive for History of Exact Sciences*, *Studies in History and Philosophy of Science*, *Studia Leibnitiana*, and *Annals of Science*. He has also recently published two books: *The rise and development of the theory of series up to the early 1820s* and *Bernardino Baldi e il recupero del pensiero tecnico-scientifico dell'antichità*.

* * *

AMADEU DELSHAMS (Bogotá, Colombia, 1955) és doctor en Matemàtiques per la Universitat de Barcelona (1983). És Catedràtic d'Universitat del Departament de Matemàtica Aplicada I de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) des de 1992. Reparteix la seva docència entre l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria de Barcelona i la Facultat de Matemàtiques i Estadística (FME), principalment en temes d'Equacions Diferencials, Mètodes Numèrics i Càlcul Infinitesimal. La seva recerca la desenvolupa fonamentalment en el camp dels sistemes dinàmics, essent l'investigador principal del Grup de Sistemes Dinàmics de la UPC (<https://recerca.upc.edu/sd>). Apart de la seva recerca en Matemàtica Aplicada, va participar en el curs Poincaré (2003-2004) de la FME i col·labora assíduament amb el grup GRHCT de la UPC en temes propers als treballs d'Euler.

* * *

M. ROSA MASSA-ESTEVE (Palamós, 1954) és doctora en Ciències (Matemàtiques), programa d'Història de les Ciències, per la Universitat Autònoma de Barcelona (1998). Actualment és professora agregada del Departament de Matemàtica Aplicada I de la Universitat Politècnica de Catalunya i membre del Grup de Recerca d'Història de la Ciència i de la Tècnica (GRHCT) de la mateixa universitat. Pel que fa a la seva docència en història de la ciència ha estat professora de cursos de doctorat al CEHIC de la Universitat Autònoma de Barcelona i formadora d'història de la ciència de professors de secundària als ICE de la Universitat Autònoma de Barcelona, de la Universitat de Barcelona i de la Universitat Politècnica de Catalunya des de l'any 1999. La seva recerca està centrada en tres camps: l'algebrització de les matemàtiques del segle XVII, les relacions entre la història i l'ensenyament de les matemàtiques, i la influència dels cursos matemàtics del segle XVIII,

en particular, el curs que s'impartia a l'Acadèmia Militar de Matemàtiques de Barcelona. És autora de diversos articles i comunicacions. Destacarem dos dels publicats recentment: "Algebra and Geometry in Pietro Mengoli (1625-1686)", *Historia Mathematica* (2006), vol. 33, 82-112 i "Symbolic language in Early Modern Mathematics: The Algebra of Pierre Hérigone" (1580-1643), *Historia Mathematica* (2008), vol. 35, 285-301.

* * *

PEDRO MIGUEL GONZÁLEZ URBANEJA (León, 12/1953) es Licenciado en Ciencias (Sección Matemáticas) por la Universidad de Barcelona (1970-75) y Master en Historia de las Ciencias por la Universidad Autónoma de Barcelona (1990). Es Catedrático de Matemáticas de Enseñanza secundaria desde 1977. Su interés se centra en dimensión cultural de la Matemática y su función en la historia del pensamiento, así como en la preocupación didáctica por conocer sus raíces históricas para así mejor responder al reto de su enseñanza y aprendizaje. Acerca de estas cuestiones ha publicado diversos libros, entre otros, sobre el origen y evolución del Cálculo Infinitesimal, de la Geometría Analítica y sobre Pitágoras, Platón, Arquímedes y Descartes. Entre ellos cabe mencionar: *Las raíces del Cálculo Infinitesimal en el siglo XVII* (Alianza, 1992), *El método relativo a los teoremas mecánicos de Arquímedes* (Clásicos de las Ciencias, nº4, UAB-UPC, 1993), *Métode d'Arquimedes sobre els teoremes mecànics dedicat a Eratòstenes* (Fundació Bernat Metge, 1997), *Pitágoras, el filósofo del número* (Nivola, 2001), *Los orígenes de la Geometría Analítica* (Fundación Orotava de Historia de la Ciencia. 2003), *Platón y la Academia de Atenas* (Nivola, 2006). *Varios Estudios preliminares y Notas a la traducción de "Arquímedes, Obras escogidas"* (Real Sociedad Matemática Española, *International Congress of Mathematicians*, 2006), *Fermat y los orígenes del Cálculo Diferencial* (Nivola, 2008), *Los Sólidos Pitagórico-Platónicos. Geometría, Arte, Mística y Filosofía* (FESPM, 2008). *Arquímedes y los orígenes del Cálculo Integral*. (Nivola, 2008). También ha publicado diversos artículos sobre Historia y Didáctica de las Matemáticas en las revistas *Gaceta de la Real Sociedad Matemática Española*, *Butlletí de la Societat Catalana de Matemàtiques*, *Mundo científico*, *Enseñanza de las Ciencias*, el portal www.divulgamat.net de la Real Sociedad Matemática Española, SUMA, SIGMA y otras.

* * *

JUAN MIGUEL SUAY BELENGUER (Valencia, 1961) es Ingeniero Industrial, especialidad Técnicas Energéticas por la Universidad Politécnica de Valencia. Es Diplomado en Estudios Avanzados en Historia de la Ciencia por la Universidad de Alicante, en donde se encuentra realizando el doctorado en el Departamento de Enfermería Comunitaria, Medicina Preventiva y Salud Pública e Historia de la Ciencia. Su tesis, bajo el título: "El Vuelo Transcultural de la Cometa", versará sobre los distintos usos científicos que ha tenido la cometa en ciencia y la tecnología. También es Master en Periodismo Científico y Comunicación de la Ciencia por la UNED. En la actualidad trabaja como Jefe de Sección de Innovaciones Tecnológicas del Consorcio Provincial de Bomberos de Alicante. Es un experto en construcción y vuelo de las cometas, así como todo lo relacionado con la historia de los pioneros de la aviación. Le interesan asimismo otras actividades destinadas a la divulgación de la ciencia y la tecnología.

* * *

JUAN NAVARRO LOIDI (Irún, Gipuzkoa, 1946) es profesor de matemáticas en el Instituto de Bachillerato a Distancia "Bilintx" de San Sebastián. Además de su labor docente se ha dedicado a la historia de la ciencia, obteniendo su doctorado en Ciencias Físicas en junio de 2004 con una tesis sobre la formación matemática de los militares de Carlos II de España (1665-1700). Además de los conocimientos matemáticos de los militares de esa época, ha estudiado la enseñanza de la geometría y la aritmética en España durante los siglos XVII y XVIII. Entre sus publicaciones pedagógicas se encuentra el volumen *Matematika* (Donostia, 1998) de la enciclopedia *Lur entziklopedia tematikoa*, junto con C. Martínez y P. Merino. Sobre historia de la ciencia ha impreso *Las Ciencias Matemáticas y las enseñanzas militares durante el reinado de Carlos II* (2006, Madrid, 2 v.) y diversos artículos y colaboraciones en obras colectivas, entre los que se pueden destacar "Les différentes versions des Éléments d'Euclides publiées en espagnol au XVIe., XVIIe. et XVIIIe. siècles. Permanence ou changement." en *Paradigms and Mathematics* (Ed. Elena Ausejo y Mariano Hormigón, Madrid, 1996), "Los libros matemáticos y científicos de la biblioteca del colegio de los jesuitas de Quito (s. XVII-s.XVIII)" en *Archives internationales d'histoire des sciences*, n° 148, v. 52 (Roma, 2002), "The introduction of logarithms into Spain", junto con J. Llombart, en *Historia Mathematica* 35 (2008).

* * *

LUIS ESPAÑOL GONZÁLEZ, (Zaragoza, 1949) es licenciado y doctor en Ciencias (Matemáticas) por la Universidad de Zaragoza (1971, 1978). En la actualidad es profesor titular en el Departamento de Matemáticas y Computación de la Universidad de La Rioja, donde imparte docencia en matemáticas y en historia de las matemáticas. Desde su tesis doctoral sobre álgebra constructiva, ha publicado diversos artículos sobre matemáticas desarrolladas en el contexto de la teoría de topos de Grothendieck y elementales. Su dedicación a la historia de las matemáticas se inició en los años ochenta, con atención preferente a la matemática contemporánea y a la vida y obra de Julio Rey Pastor (1888-1962). En este campo ha publicado diversos artículos (ver Dialnet), organizado congresos y dirigido dos tesis doctorales. En la actualidad ultima un programa de estudio del doctorado en matemáticas en España en el periodo 1900-1936. Pertenece a la Real Sociedad Matemática Española y a la Sociedad Española de Historia de las Ciencias y de las Técnicas, de la que fue vocal (1986-1993) y presidente (1999-2005). Viene desarrollando responsabilidades diversas en las revistas *Zubía* (Instituto de Estudios Riojanos), *Llull* (SEHCYT). Desde 2004 es presidente de la Comisión de Historia del Comité Español de Matemáticas.

* * *

EMILIO FERNÁNDEZ MORAL (Logroño, 1954) es licenciado en Matemáticas, Zaragoza, 1976 y catedrático de Enseñanza Secundaria (IES P.M.Sagasta, Logroño).

* * *

EDUARD RECASENS GALLART (Malgrat de Mar, Barcelona, 1948) és llicenciat en Ciències (Secció de Matemàtiques) per la Universitat de Barcelona (1974) i doctor en Ciències (Matemàtiques) per la Universitat Autònoma de Barcelona (1991). És Professor de Matemàtiques i d'Història de la Matemàtica a la Universitat Politècnica de Catalunya on pertany al Departament de Matemàtica Aplicada III. És membre de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica i de la Societat Catalana de Matemàtiques. Especialment interessat en l'estudi del desenvolupament històric del pensament i l'acció humanes, la seva tasca de recerca es desenvolupa en el camp de la Història de la Matemàtica. La seva tesi doctoral descriu i analitza l'obra

Geometria Magna in Minimis del matemàtic espanyol del segle XVII, Josep Saragossà i una part important de les seves publicacions versen sobre el desenvolupament de la matemàtica a Espanya en el segle XVII. En aquest sentit es pot veure "J. Zaragosa's Centrum Minimum" (*Archive for History of Exact Sciences*, 1994) i les dues més recents "El cultivo de las matemáticas puras en la España del siglo XVII" que forma part del llibre *Más allá de la Leyenda Negra* (Universitat de València, 2007) i "Geometrical Studies in 17th century Spain and their Counterparts in European Mathematics" (*The Global and the Local*, Proceedings of 2nd ICESHS, on line edition, chapter 24, Cracow 2007).

* * *

STANISLAV JUŽNIČ (San Francisco-USA, 1955) was educated mainly in Europe. He is American and Slovenian citizen. He graduated at the Physics department of the Ljubljana University. He got his masters and PhD in history (of science) in 1984 and 1999 from the University of Ljubljana. In last decade, he collaborates with the Slovenian Academy of Science and with the History of Science department of the Oklahoma University. His main interests cover eighteenth century mid-European physics, astronomy and other mathematical sciences, especially in relation to the Jesuits. His recent books include *Hallerstein, Chinese Astronomer from Menges* (2003) and *Jesuit General Gabriel Gruber* (2006), *History of Astronomy in lands inhabited by Slovenes* (2008), *History of Astronomy in lands inhabited by Slovenes* (2008), and *History of Franciscan and Capuchin Sciences in lands inhabited by Slovenes – on 800th anniversary of the Franciscan Order (to be published in 2009)*. At the Third European History of Science Conference, which was in Vienna on 8-10 September 2008, he was head of the Hallerstein panel. Stanislav Juznic's Personal bibliography for the period 1979-2008 is available in: <http://izumbib.izum.si/bibliografije/Y20081216194832-25380.html>

* * *

MARIÀ BAIG I ALEU (Figueres, 1955) és doctor en Ciències Físiques per la Universitat Autònoma de Barcelona (1981). La seva recerca s'ha centrat en l'àmbit de la física de partícules elementals i la mecànica quàntica. Ha treballat en centres de física de França, Itàlia i Alemanya. És professor titular de Física Teòrica a la Universitat Autònoma de Barcelona (1985), i forma part del

Grup d'Informació Quàntica. L'any 1993 va publicar amb Karl von Meyenn una biografia del físic Oskar Klein al *Dictionary of Scientific Biography*. És membre del Centre d'Història de la Ciència (CEHIC) on desenvolupa recerca sobre la història de la tecnologia a la Catalunya del segle XVIII. Ha contribuït amb diverses comunicacions sobre la Reial Foneria de Sant Sebastià de la Muga a les Trobades d'Història de la Ciència i de la Tècnica. Actualment és vicepresident de l'Institut d'Estudis Empordanesos (Figueres) des d'on desenvolupa recerca en història local de la comarca de l'Empordà. Ha publicat els llibres *Sant Llorenç de la Muga* (2007), *Biure d'Empordà, els burros de Biure i la Fil·loxera* (2005) i, amb David Jou, *La naturaleza y el paisaje* (1993). Ha estat col·laborador de les pàgines de ciència de *La Vanguardia* i forma part del grup IDES de recerca en didàctica de la ciència "Resoldre problemes per aprendre" de la UAB.

* * *

SEBASTIÀ XAMBÓ DESCAMPS (Vilallonga de Ter, 1945) és llicenciat en Matemàtiques (amb grau) per la Universitat de Barcelona (1969), Master of Arts per la University of Brandeis (Boston, 1978) i doctor en Matemàtiques per la Universitat de Barcelona (1981). És Catedràtic de Teoria de la Informació i la Codificació (des de 1993) del Departament de Matemàtica Aplicada II de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), i adscrit funcionalment a la Facultat de Matemàtiques i Estadística (FME), on ha impartit docència de Geometria, de Models Matemàtics de la Física i de Teoria de Codis. Anteriorment fou professor interí de la Universitat de Barcelona (1969-1981) i de la Universitat Autònoma de Barcelona (1972-1976); catedràtic de Matemàtiques de l'Institut Balmes (1973-1981); Titular de Geometria i Topologia (1982 a 1989) del Departament d'Àlgebra i Geometria de la Universitat de Barcelona; i catedràtic d'Àlgebra i Geometria Algebraica (1989 a 1993) del Departamento de Álgebra de la Universidad Complutense de Madrid. La seva recerca ha estat fonamentalment en geometria algebraica (geometria algebraica clàssica, teoria d'interseccions, geometria enumerativa), en sistemes de computació matemàtica (algorismes efectius en àlgebra i geometria algebraica, programes i interfícies Web) i en les seves aplicacions (codis correctors d'errors, mètodes computacionals en teoria d'interseccions, tecnologies Web per a la docència i l'aprenentatge). Entre les seves publicacions recents hi ha: *Using Intersection Theory* (Sociedad Matemática

Mexicana, 1996); *Geometria* (Edicions UPC, 2002); *Block Error-Correcting Codes, a Computational Primer* (Springer-Verlag, 2003); *e-Learning Mathematics* (amb 4 autors més, Proceedings ICM2006, EMS, 2006); "Computing the characteristic numbers of cuspidal cubics in $\mathbf{P}^3$ " (amb X. Hernández i J.M. Miret, *Journal of Symbolic Computation*, 2007). Vegeu també les urls: <http://tau.upc.edu/TAU>, <http://cc.upc.edu/CC> i <http://wit.upc.edu/WIT>. Ha estat president de la Societat Catalana de Matemàtiques de l'IEC (1995-2002), vicerector de Sistemes d'Informació i Documentació (1998-2002), degà de l'FME (des de 2003), i president de la Conferència de Decanos de Matemáticas (2004-2006).

NORMES PER ALS AUTORS NOTES FOR AUTHORS